

GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
W RYGLICACH

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu realizacji programu wspierania rodziny

---

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

Obowiązek ten został przekazany i włączony do zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej przez Radę Miejską w Ryglicach. Obowiązek ten realizowany jest we współpracy ze środowiskami lokalnymi, instytucjami oświatowymi, kulturalnymi, sądami, policją, organizacjami społecznymi. Ważne jest aby wsparcie potrzebującym rodzinom udzielone było dostatecznie wcześnie, by wyeliminować sytuacje konieczności umieszczenia dzieci poza rodziną biologiczną.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminę zadania, mające na celu stworzenie i realizowanie spójnego systemu pomocy dziecku i rodzinie, do których w szczególności należy:

1. Opracowanie i realizacja 3- letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ryglicach opracował projekt Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016 – 2018, który przedłożył Radzie Miejskiej w Ryglicach w celu podjęcia stosownej uchwały.

2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny

W Gminnym Ośrodku Pomocy został zatrudniony asystent rodziny w wymiarze ½ etatu ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na 2014, 2015 .”

3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:

- a) **Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny** oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa – w ramach tego zadania rodziny mogły korzystać z usług Punktu Konsultacyjnego, który świadczył usługi prawne, psychologiczne, socjalne a także z zakresu przeciwdziałania alkoholizmu, narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Ponadto zorganizowano i przeprowadzono pomoc w formie grupy wsparcia dla rodzin przeżywających kryzys w rodzinie,
- b) **Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających** – Gminny Ośrodek Pomocy nie szkolił rodzin wspierających i nie podpisano żadnej umowy. Jednak ze względu na fakt, że jest to zadanie obowiązkowe gminy w bieżącym roku planujemy rozpowszechnić informację o możliwości pełnienia

funkcji rodzin wspierających a w przypadku zainteresowania przeprowadzimy stosowne szkolenie,

- c) **Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci** – na terenie gminy działają dwie placówki wsparcia dziennego w Ryglicach i w Lubczy do których łącznie na stałe uczestniczy 40- cioro dzieci.

4. **Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo- wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo- terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym**

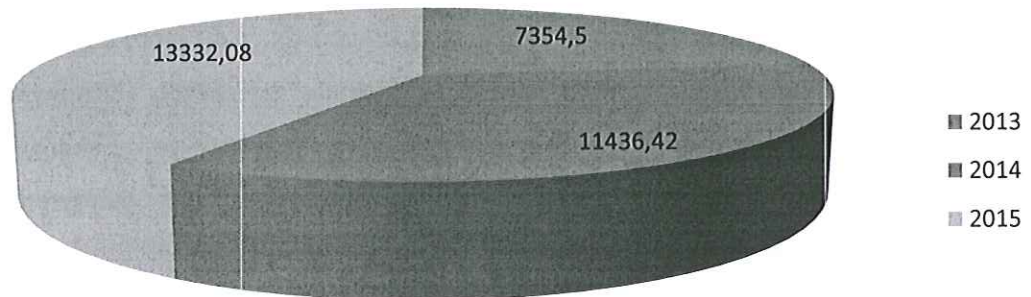
Działaniami w ramach systemu pieczy zastępczej na terenie Gminy Ryglice na przestrzeni ostatnich 3 lat objętych zostało łącznie :

Lp.	Liczba dzieci	2013	2014	2015
1.	Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych spokrewnionych	6	6	5
2.	Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych zawodowych	0	0	6
3.	Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	0	1	1
Razem		6	7	12
Koszty Gminy Ryglice		7.354,50	11.436,42	13.332,08

Na dzień 31styczeń 2016 liczba dzieci zmniejszyła się 4 ze względu na powrót do rodzin biologicznych.

Niżej przedstawiono graficznie koszty Gminy Ryglice w trzech ostatnich latach:

Koszty Gminy

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej albo instytucjonalnej pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- a) 10% wydatków na opiekę i wychowanie – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- b) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- c) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej;

średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka ze środków finansowych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo- wychowawczej typu rodzinnego oraz ze środków finansowanych na bieżące funkcjonowanie tej placówki.

Przy czym do wydatków tych zalicza się:

- 1) świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka;
- 2) dodatek do świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka;
- 3) dofinansowanie do wypoczynku dziecka;
- 4) świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka;
- 5) świadczenie przyznane w związku z wystąpieniem zdarzenia losowego lub innego zdarzenia mającego wpływ na jakość sprawowanej opieki oraz środki finansowe na pokrycie

nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka w rodzinnym domu dziecka lub funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka;

- 6) środki finansowe na pomoc na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie;
  - 7) środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, w którym zamieszkuje rodzina zastępcza zawodowa, rodzina zastępcza niezawodowa lub w którym jest prowadzony rodzinny dom dziecka oraz środki finansowe związane ze zmianą tego lokalu;
  - 8) świadczenie związane remontem lokalu mieszkalnego w którym zamieszkuje rodzina zastępcza zawodowa lub jest prowadzony rodzinny dom dziecka;
  - 9) wynagrodzenie wraz z pochodnymi od wynagrodzenia dla zawodowej rodziny zastępczej oraz rodzinnym domu dziecka lub zajmujących się opieką i wychowaniem w rodzinnym domu dziecka;
  - 10) świadczenie dla rodziny pomocowej.
- 5. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo- finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie**

Burmistrz Ryglic udzielił pełnomocnictwa Dyrektorowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ryglicach do sporządzania oraz podpisywania sprawozdań:

- Sprawozdanie z realizacji zadania w ramach programu resortowego dotyczącego wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej ,
- sprawozdanie rzeczowo- finansowe z wykonywania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej

6. Prowadzenie monitoringu sytuacji rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej

Pracownicy socjalni na bieżąco monitorują sytuację rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych. W przypadku stwierdzenia zaniedbań wnioskuje o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny. Asystent na dzień 31 grudzień 2015 pracuje z 6 rodzinami.

7. Przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o zaległości z tytułu nieponoszenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

Dochód rodzin dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej jest bardzo niski lub w ogóle nie posiadają własnych dochodów i są zwolnieni z opłat .

Działania jednostek oświatowych, służby zdrowia , kultury działających na terenie gminy na rzecz wspierania rodziny:

Zespół Szkolno – Przedszkolny w Zalasowej

Na bieżąco z ogromnym zaangażowaniem diagnozowano wszelkie sygnały wskazujące na istnienie nieprawidłowości w funkcjonowaniu środowiska rodzinnego dzieci i uczniów. Wychowawcy monitorują na bieżąco sytuację każdego dziecka i konsultują wszelkie wątpliwości z pedagogiem szkolnym. W razie potwierdzenia nieprawidłowości podejmowane są działania zgodnie z procedurą. Każdy przypadek traktowany jest indywidualnie. Podejmowana jest konstruktywna współpraca z rodzicami, instytucjami wspierającymi rodzinę, GOPS, sądem rodzinnym, asystentem rodziny, kuratorem sądowym, Poradniami Psychologiczno - Pedagogicznymi w celu kształtowania społecznie pożądanego modelu rodziny mającego bezpośredni wpływ na rozwój osobowości dziecka.

W sytuacji konieczności przeprowadzenia wywiadu środowiskowego odbywają się odwiedziny w domu rodzinnym uczniów. Wywiad przeprowadza zespół w składzie: wychowawca ucznia, pracownik socjalny oraz pedagog szkolny. Dzieci z rodzin, w których obserwujemy trudności wychowawcze objęte są opieką wychowawcy, pedagoga szkolnego, Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, psychologa. W sytuacjach kryzysowych prowadzono szereg rozmów indywidualnych z uczniami i rodzicami. Rozmowy na terenie placówki prowadzili: wychowawcy, pedagog szkolny, pracownicy PPPP w Tarnowie, dyrektor. Pomoc psychologiczno – pedagogiczna udzielana jest zgodnie z rozporządzeniem na bieżąco, cyklicznie i monitorowana.

Przeciwdziałanie dysfunkcyjności rodziny mieści się w zadaniach Zespołu. Szkoła organizuje:

- konsultacje dla rodziców,
- spotkania z policjantami, pracownikami służby zdrowia,
- pogadanki psychologów i pedagogów z PPPP w Tarnowie w czasie zebrań z rodzicami,
- warsztaty i zebrania tematyczne w klasie 5b
- prelekcje dla rodziców przygotowane przez nauczycieli w ramach pedagogizacji rodziców na zebraniach z wychowawcą oraz prelekcje dotyczące cyberprzemocy, dopalaczy i innych środków uzależniających na zebraniach ogólnych, szkoły. Podejmowane są też działania

nieplanowane w zależności od bieżących potrzeb i możliwości finansowych. Szkoła włącza uczniów w przedsięwzięcia realizowane przez działający przy GOPS Klub Seniora propagując mające ogromną wartość spotkania wielopokoleniowe.

Jeżeli chodzi o udzielanie pomocy finansowej szkoła ma niewielkie możliwości w tym zakresie, niemniej jednak szkoła rodzi do korzystania z pomocy GOPS. Pilotowany jest program „Wyprawka szkolna”. Składane są wnioski o dofinansowanie dożywiania dzieci w ramach programów: „Danonek”, „Maciuś”, „Dzwonek na obiad”. Dzięki tym programom w szkole z dożywiania korzysta co roku znacząca grupa uczniów. Szkoła uczestniczy w programie „Mleko w szkole” i „Warzywa i owoce w szkole”. W ramach tych programów dzieci nieodpłatnie otrzymują codzienną porcję mleka i owoców lub warzyw. Co roku organizowana jest akcja „Świąteczna paczka”, w ramach której 20 rodzin z Zalasowej otrzymuje pomoc rzeczową w okresie Świąt Bożego Narodzenia. Pieniądze ze sprzedaży nakrętek dzieci przekazują rodzicom nieuleczalnie chorego dziecka. Wychowawcy starają się o sponsorów finansujących wycieczki klasowe dzieciom z rodzin najuboższych.

Szkoła stale współpracuje z wszelkimi instytucjami zobligowanymi na rzecz pomocy potrzebującym rodzinom i tak organizowane są- spotkania profilaktyczne ze specjalistami w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Szkoła zachęca rodziców do korzystania z pomocy GOPS oraz innych instytucji wspierających rodzinę a także wskazuje rodzicom możliwości skorzystania z pomocy specjalistów. Pedagog szkolny pracuje w zespole interdyscyplinarnym do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie (w GOPS). Odkonano szkolenie Rady Pedagogicznej nt monitorowania sytuacji rodziny i procedur postępowania w sytuacji powzięcia informacji o możliwości stosowania przemocy wobec dziecka/ucznia, podejmowania starań o założenie niebieskiej karty.

Nauczyciele inspirują społeczność szkolną do podejmowania aktywnych działań samopomocowych. Wychowawcy organizują pomoc rówieśniczą w ramach zespołów klasowych. Szkoła włącza się w akcje charytatywne na rzecz osób potrzebujących. W roku szkolnym 2015/2016 powstało Szkolne Koło Caritas. Zbierane są nakrętki na leczenie i rehabilitację chorego dziecka, ucząc naszych uczniów empatii i odpowiedzialności.

Szkoła angażuje się w prowadzenie działań osłonowych i profilaktycznych.

W każdym roku szkolnym prowadzone są programy profilaktyczne oraz liczne konkursy wspierające prawidłowe funkcjonowanie rodziny. Większość tych przedsięwzięć wpisana jest w Szkolny Program Profilaktyki, a ich realizacja jest promowana i dokumentowana na stronie internetowej. Szczególna jest tu rola pedagoga szkolnego, nauczycieli przedmiotów i wychowawców klas. Wdrażane są programy edukacyjne, profilaktyczne i prozdrowotne skierowane do dzieci i rodziców. Te przedsięwzięcia realizowane są we współpracy z Ośrodkiem Zdrowia w Zalasowej, Policją, GKRPA, Sądem Rodzinnym, z fundacjami i instytucjami działającymi na rzecz rodziny, zdrowia, ochrony środowiska, z Biblioteką Publiczną filia w Zalasowej. Inicjujemy konsultacje, poradnictwo specjalistyczne, prawne. Pedagog prowadzi zajęcia korekcyjno – kompensacyjne, rewalidacyjne, o charakterze socjoterapeutycznym, terapeutyczne, pracuje z dzieckiem z mutyzmem wybiórczym, prowadzi rozmowy wychowawcze i o charakterze mediacyjnym, wspomaga pracę wychowawców. Na lekcjach Wychowania do życia w rodzinie poruszana jest tematyka rodziny w kłopotach, a uczniowie dowiadują się gdzie należy szukać pomocy i jakie instytucje wspierają rodzinę. Ważną rolę w naszej szkole spełnia w tej materii świetlica szkolna, w której wychowawcy sprawują opiekę nad ponad setką dzieci i uczniów, w tym uczniów z rodzin dysfunkcyjnych. Oprócz systematycznej obserwacji dzieci i działalności opiekuńczej prowadzone jest wiele zajęć wychowawczo – dydaktycznych np. dotyczących obchodzenia świąt o charakterze rodzinnym, analizy roli rodziny i ról poszczególnych jej członków i wiele innych. W szkole bardzo uroczysto i z ogromnym zaangażowaniem maksymalnie dużej liczby dzieci i rodziców świętowany jest Dzień Rodziny, Dzień Seniora oraz święta narodowe co pomaga integrować rodziny, zapraszać do współpracy i podkreślać znaczenie rodziny. Szkoła stara się szczególną opieką otoczyć dzieci, których rodzice pracują za granicą.

W okresie wakacji organizowane były trzytygodniowe półkolonie we współpracy z pracownikami socjalnymi GOPS i ze Stowarzyszeniem Rodziców i Opiekunów Dzieci Niepełnosprawnych „Nasze dzieci”.

Organizowane są liczne przedsięwzięcia w ramach Kampanii Postaw na Rodzinę np. w formie warsztatów dla uczniów i dorosłych, festynów, spotkań rodzinnych, ulotek, projektów wspierających rodzinę, konkursów bazując na współpracy ze środowiskiem lokalnym i instytucjami. Organizuje się również cyklicznie imprezy sportowe i rekreacyjne oraz spotkania z ciekawymi ludźmi. Rozpowszechniamy wśród społeczności lokalnej

informacje na temat instytucji wspierających rodzinę, korzystania z niebieskiej linii, poprzez rozmowy indywidualne w sytuacjach kryzysowych, plakaty, ulotki, ogłoszenia, pogadanki na zebraniach z rodzicami. Ten rok szkolny w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Zalasowej przebiega pod hasłem: „Rodzina jest dobra na wszystko”.

Szkoła Podstawowa im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Ryglicach.

W ramach działań wspierających rodzinę szkoła podejmuje następujące działania:

1. W zakresie **diagnozowania sytuacji rodzinnej i środowiska rodzinnego** na początku każdego roku szkolnego wychowawca klasy i pedagog szkolny przeprowadzają wywiad na temat sytuacji rodzinnej ucznia, dotyczy to szczególnie uczniów „nowych”. Pedagog na podstawie analizy dokumentów z poradni psychologiczno-pedagogicznej, wywiadu z rodzicami, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny lub kuratorem sądowym uzyskuje informacje o uczniach, którzy potrzebują dodatkowych zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, korekcyjno- kompensacyjnych, zajęć specjalistycznych (np. logopedycznych), pomocy materialnej.
  2. Uzyskane informacje omawiane są z dyrektorem szkoły i kolejno podejmowane odpowiednie działania.
2. Realizując działanie: **wspieranie rodzin jako środowiska wychowawczego mającego wpływ na osobowość dziecka, jego rozwój, dalsze życie**, prowadzone są rozmowy indywidualne dyrektora szkoły, pedagoga szkolnego, wychowawców klas z rodzicami. Prowadzona jest diagnoza środowiska szkolnego, ze szczególnym uwzględnieniem funkcjonowania w szkole uczniów drugorocznych, sprawiających problemy wychowawcze, znajdujących się w trudnej sytuacji rodzinnej. W celu wyrównania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży w szkole prowadzone są: zajęcia rewalidacyjne, dydaktyczno-wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia logopedyczne. Ponadto w szkole prowadzone są: zajęcia dla uczniów z nadpobudliwością psychoruchową, indywidualne rozmowy interwencyjne z uczniami sprawującymi problemy wychowawcze, w tym również z uczniami objętymi nadzorem kuratorskim, indywidualne rozmowy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym (kiedy diagnoza taką rodzinę ujawni) czy też z rodzin pozostających w konfliktach (rozwody), rozmowy wspierające, zajęcia rozwijające umiejętności interpersonalne uczniów, zajęcia dla

dzieci ze zdiagnozowaną dysleksją, pomoc polegająca na dostosowaniu formy nauczania do zaleceń poradni psychologiczno – pedagogicznej. Rodziny, których dzieci postanowieniem sądu zostały umieszczone w rodzinach zastępczych lub placówkach opiekuńczo-wychowawczych objęte są wsparciem pedagoga szkolnego.

3. W ramach działań **przeciwdziałających dysfunkcyjności rodziny** organizowane są na terenie szkoły akcje charytatywnych, zbiórki żywności i odzieży na rzecz uczniów z rodzin będących w trudnej sytuacji materialnej. Otaczamy opieką dzieci poprzez indywidualne rozmowy, zajęcia terapeutyczne (artterapii, muzykoterapia) wspierające kształcenie prawidłowych relacji interpersonalnych.

4. **Współpraca z instytucjami zobligowanymi do działań na rzecz pomocy rodzinom i dzieciom tego potrzebującym.** Szkoła systematycznie współpracuje z poradnią psychologiczno- pedagogiczną i poradniami specjalistycznymi. Od wielu lat realizowane są programy profilaktyczne i prozdrowotne takie jak: Nie pal przy mnie, proszę, Szkoła Promująca zdrowie, rozpowszechniane są Zalecenia Europejskiego Kodeksu Walki z Rakim, Trzymaj formę. W roku 2014 realizowany był projekt edukacyjny kierowany do uczniów i ich rodziców „Zdrowi- aktywni- pewni”. W roku 2015 realizowany był projekt edukacyjny „Ja, Ty, On – każdy ważny”, w ramach ogólnopolskiego programu Szkoła równego traktowania. W naszej szkole szeroko promowane są wartości szacunku do drugiego człowieka i wartość Rodziny. Ścisłe współpracujemy również z policją, pracownikami socjalnymi, kuratorem sądowy, asystentem rodziny, placówką wsparcia dziennego. W ramach programu „Postaw na rodzinę” organizowane są warsztaty plastyczne wielopokoleniowe, przedstawienia profilaktyczno - edukacyjne, konferencje. Na terenie szkoły podstawowej około 28 uczniów (liczba ta jest ruchoma) objętych jest darmowym dożywianiem. Podczas ogólnoszkolnych oraz klasowych spotkań z rodzicami, jak również na tablicach informacyjnych, stronie internetowej szkoły rozpowszechniane są informacje na temat instytucji wspierających rodzinę. Takie informacje można również pozyskać bezpośrednio u pedagoga szkolnego.

Szkoła współpracuje także z ośrodkiem zdrowia. Pielęgniarki prowadzą zajęcia dla uczniów nt. profilaktyki prozdrowotnej oraz uczestniczą w spotkaniach z rodzicami. Dzięki współpracy z Ośrodkiem Kultury oraz lokalnymi klubami sportowymi wspólnie organizujemy imprezy sportowo rekreacyjne, np. Festyn Rodzinny, Dzień Rodziny, Dzień Matki, Dzień Babci

i Dziadka, itp. Wszystkie te spotkania służą integracji społeczności lokalnej ze społecznością szkolną oraz integracji wielopokoleniowej.

Ośrodek Kultury w Ryglicach

Ośrodek Kultury w Ryglicach jest samorządową instytucją kultury Gminy Ryglice. Animuje i kreuje życie kulturalne. Jest inicjatorem, organizatorem i współorganizatorem przedsięwzięć, wydarzeń i zjawisk społeczno- kulturalnych. Organizuje kameralne i duże imprezy artystyczne, rekreacyjne i plenerowe. Ośrodek Kultury chroni dziedzictwo kulturowe poprzez spotkania twórcze przekazuje od osób starszych młodszemu pokoleniu tradycje, zwyczaje i obrzędy. Edukuje kulturalnie mieszkańców naszego regionu, naszej gminy a w szczególności ludzi młodych.

Działalność Ośrodka Kultury ma na celu kształtowanie osobowości dzieci i młodzieży z terenu całej gminy na zasadzie uczestnictwa w sekcjach, kołach zainteresowań, wystawach oraz imprezach kulturalnych organizowanych cyklicznie lub okolicznościowo. Ponadto placówka Ośrodka Kultury w Ryglicach oraz Filie w Lubczy i Zalasowej pełnią funkcję opiekuńczo-wychowawczą prowadząc zajęcia świetlicowe. Działalność Ośrodka Kultury przygotowuje dzieci i młodzież do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym i społecznym, ujawniając i rozwijając uzdolnienia w amatorskim ruchu artystycznym budząc zainteresowania kulturotwórcze, wdrażając do kulturalnego spędzania wolnego czasu pozbawionego wszelkiego rodzaju używek. W naszej działalności dużą rolę przykładamy do edukacji. Stałą troską jest bezpieczeństwo dzieci i młodzieży przebywających w placówce a także kształtowanie nawyku kulturalnego zachowania się w miejscu publicznym.

Działalność Ośrodka jest dużym wsparciem dla rodziców, którzy niekiedy nie dysponują środkami finansowymi, aby uczestniczyć w odpłatnym życiu kulturalnym. W naszych propozycjach czynny udział biorą dzieci z rodzin przeżywających trudności opiekuńczo - wychowawcze. Rodzice również uczestniczą w grupach i sekcjach oraz imprezach rekreacyjnych czy plenerowych. Czynny udział w wydarzeniach i propozycjach kulturalnych jest wsparciem w odbudowaniu relacji między dziećmi i rodzicami.

Prowadzone działania w ramach programu:

1. Organizowanie i finansowanie cyklicznych imprez rekreacyjnych, plenerowych:

- *Święty Walenty – tradycje lubeckie”*

- Ryglicka Parada Orkiestr Dętych
- Koncert Finałowy Piosenki Religijnej
- Górski Rajd Rowerowy Ryglice – Jamna – Ryglice
- Sobótkowe Święto Młodości
- Dożynki Gminny Ryglice
- Festiwal Kultury Pogórzańskiej

2. Cykliczne konkursy, uczestnikami których są dzieci, młodzieży i dorośli z terenu gminy Ryglice.

- Gminny Konkurs „Maska Karnawałowa”
- Gminny Konkurs „Na Pisanek ludową i plastykę obrzędową”
  - Regionalny Konkurs Piosenki Religijnej
  - Ryglicka Parada Orkiestr Dętych „O puchar Burmistrza Ryglic” – eliminacje do „Echo Trombity” w Nowym Sączu
  - Festiwal Kultury Pogórzańskiej – Konkurs O Złotą Podkowę Pogórza
  - Gminny Konkurs „Szopka Bożonarodzeniowa”

3. Zespoły, grupy, koła zainteresowań w których uczestniczą dzieci, młodzież i dorośli

Ryglice

- Ognisko muzyczne
- nauka gry na gitarze
- nauka gry na keyboard i pianino
  - Grupa taneczna „Hipnoza”
  - Grupa taneczna
  - Grupa Rytmiczna
  - Grupa teatralna
  - Kurs tańca
  - Nauka śpiewu solowego i gry na pianinie
  - Aerobik
  - Koło fotograficzne „Fotoaktywni”
  - Kółko dziennikarskie
  - Koło tworzenia stron www
  - Zespół rockowy „Orion”
  - Zespół ludowy „W Kuźni u Kowala”
  - Zespół wokalny – instrumentalny
  - Zespół hip hop
  - zajęcia w czasie ferii
  - zajęcia wakacyjne

Lubcza

- Zespół taneczny „AMAZING”
- Zespół taneczny „PERFECT”
- Dziecięca grupa kolędnicza „Mali Kolędnicy”
- Dorosła grupa kolędnicza „Lubcoki”
- Grupa twórczyń rękodzieła artystycznego
- Aerobik
- Kółko plastyczne

- Grupa teatralna „Misterium Krzyża”
- Dziecięca grupa teatralna
- Zajęcia w czasie ferii
- Zajęcia wakacyjne

Zalasowa

- Młodzieżowa Orkiestra Dęta
- Szkółka dla instrumentalistów
- Mała Kapela ludowa „Zalasowiocki”
- Mała grupa kolędnicza „Zalasowiocki”
- Kobieca grupa śpiewacza „Zza lasu”
- Męska grupa śpiewacza „Zalasowioki”
- Kapela ludowa „Zalasowianie”
- Zespół folklorystyczny „Zalasowianie”
- Koło Rękodzieła Artystycznego
- Fitness
- muzyczna (nauka gry na instrumentach)
- taneczna (balet, rytmika)
- Zajęcia w czasie ferii
- Zajęcia wakacyjne

4. Udział grup i zespołów w konkursach ponadlokalnych

- Przegląd Widowisk Kolędniczych w Kolbuszowej.
- Małopolski Przegląd Grup Kolędniczych „O Lipnicką Gwiazdę” w Lipnicy Murowanej
- Ogólnopolski Konkurs Grup Kolędniczych w Bukowinie Tatrzańskiej

- Regionalny Konkurs „Na Pisanek Ludową i Plastykę Obrzędową związaną z okresem Wielkanocy” - Tarnów
- Przegląd Zespołów Regionalnych, Kapel, Instrumentalistów, Grup Śpiewaczych i Śpiewaków Ludowych „Krakowski Wianek” – Szczurowa
- Przegląd Dziecięcych Zespołów Folklorystycznych Regionu Krakowskiego
- Powiatowy Przegląd Wieńca Dożynkowego
- Małopolski Konkurs Wieńca Dożynkowego
- Ogólnopolskie Konfrontacje Kapel Ludowych i Zespół Śpiewaczych - Dębica
- Małopolski Festiwal Orkiestr Dętych „Echo Trombity” – Nowy Sącz

Spółka Partnerska Lekarzy” Berger i Sajdak”

Spółka Partnerska Lekarzy „Berger i Sajdak” we współpracy z Indywidualną Praktyką Położnej Środowiskowej p. mgr. Doroty Turczyn oraz Grupową Praktyką Pielęgniarek Środowiskowych „Malinowska i Stańczyk” w okresie obowiązywania w/w Uchwały prowadziła następujące programy profilaktyczne i prozdrowotne:

- 1) Profilaktyka chorób nowotworowych, szczepienie p/HPV.
- 2) Problemy młodzieży w okresie dojrzewania.
- 3) Profilaktyka schorzeń związanych z okresem menopauzy.
- 4) Nietrzymanie moczu-dysfunkcja układu moczowo-płciowego.
- 5) Stany emocjonalne dziewcząt i chłopców w okresie dojrzewania - ABC mądrego rodzica.
- 6) Badania profilaktyczne u osób powyżej 60 r.ż.
- 7) Samokontrola: badanie piersi-profilaktyka raka sutka.
- 8) Profilaktyka i leczenie cukrzycy i jej powikłań.
- 9) Mammografia w profilaktyce raka sutka.
- 10) Profilaktyka chorób ukł.krążenia.
- 11) Program wykrywania nosicieli wirusa HCV.
- 12) Szczepienia profilaktyczne p/grypie.

Liczne programy profilaktyczne i edukacyjne prowadzone przez Służbę Zdrowia na terenie Gminy Ryglice umacniają poczucie bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców i ich rodzin.

BRONIEK- SETKIEWICZ” LEKARSKA SPÓŁKA PARTNERSKA RYGLICE

Lekarska Spółka Partnerska prowadziła w latach 2012-2015 działania na rzecz wspierania rodzin. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci i młodzieży oraz kształtowanie wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Edukowano rodziców poprzez dostarczenie im wiedzy na temat prawidłowości funkcjonowania zdrowego trybu życia rodziny i jego znaczenia dla rozwoju dzieci i młodzieży.

W ramach powyższych działań podjęto następujące czynności:

1. Monitorowano sytuację zdrowotną dzieci i młodzieży poprzez wykonanie testów przesiewowych i badań bilansowych mających na celu zapobieganie i wczesne wykrywanie między innymi wad postawy, nadwagi i otyłości, schorzeń narządów wzroku i słuchu i choroby nadciśnieniowej.
2. Prowadzono profilaktykę fluorkową w klasach szkół podstawowych.
3. Przeprowadzono liczne edukacje zdrowotne w zakresie:
  - ✓ Promowania zdrowego stylu życia i aktywności ruchowej,
  - ✓ Zapobiegania narkomanii i alkoholizmowi,
  - ✓ Profilaktyki antynikotynowej,
  - ✓ Kształtowania właściwych nawyków żywieniowych,
  - ✓ Higieny osobistej i higieny okresu dojrzewania,
  - ✓ Profilaktyki chorób przenoszonych drogą płciową HIV , AIDS,
  - ✓ Uwrażliwienie młodzieży na potrzeby osób niepełnosprawnych, samotnych , starszych.
4. Pielęgniarki uczestniczyły w imprezach organizowanych przez szkoły (festyny rodzinne, Dzień Seniora) przeprowadzając badania przesiewowe w kierunku wykrywania cukrzycy i choroby nadciśnieniowej.
5. Prowadzono poradnictwo w zakresie szczepień ochronnych zalecanych przez PZH przeciw grypie, rotawirusom, pneumokokom, meningokokom, ospie wietrznej oraz WZW typu B dla dorosłych.
6. Przeprowadzono działanie pomocowe na rzecz rodziny w zakresie profilaktyki podczas prelekcji na temat chorób nowotworowych u kobiet, a w szczególności poprzez działania edukacyjne dotyczące wczesnego wykrywania raka piersi i raka szyjki macicy. Działania edukacyjne obejmowały również obszar choroby nadciśnieniowej, raka jelita grubego, raka prostaty, choroby nikotynowej i alkoholowej. Działania pomocowe pielęgniarek środowiskowych dokonywane były poprzez niesienie pomocy w rodzinach , w których

zauważono przemoc oraz współpracę z GOPS w zakresie opieki nad osobami chorymi , niepełnosprawnymi, bezdomnymi i seniorami.

7. Dokonują się stałe działania podnoszące kwalifikacje zawodowe lekarzy i pielęgniarek w postaci udziału w licznych szkoleniach i kursach udoskonalających w zakresie działań profilaktycznych.

Szkoła Podstawowa Wola Lubecka

1. We wszystkich klasach odbywały się pogadanki z wychowawcami na temat zagrożeń, z jakimi spotykają się dzieci w domu i poza domem. Zapraszani byli prelegenci którzy prowadzili z dziećmi, rodzicami i nauczycielami warsztaty i pogadanki na temat zagrożeń i różnych sytuacji kryzysowych w rodzinach.
2. Do szkoły zapraszani byli przedstawiciele kultury. Odbyły się 4 spotkania z przedstawicielką Biblioteki Miejskiej w Tarnowie, która w swoich prelekcjach przedstawiała sylwetki wielkich Polaków oraz ich działalność.
3. Dla 2 uczniów z rodzin ubogich zorganizowano darmowe kolonie letnie, a dla 4 dzieci – półkolonie.
4. Uczniowie z rodzin ubogich otrzymywali w szkole darmowe obiady oraz darmowe podręczniki.
5. Szkoła uczestniczyła w ogólnopolskiej kampanii „Postaw na rodzinę”, w ramach której odbyły się 2 Pikniki Rodzinne i 3 Dni Seniora, w których uczestniczyły całe rodziny.
6. Propagując zdrowy styl życia organizowano wycieczki piesze, rowerowe i autokarowe dla dzieci oraz ich rodziców.
7. Szkoła przystąpiła do sieci Szkół promujących zdrowie. Zrealizowano programy: Eko – szkoła, Odblaskowa szkoła, Nie pal przy mnie proszę. Odbył się spektakl profilaktyczny pt. „Wpływ nikotyny i alkoholu na zdrowie”. Zaproszona dietetyczka przeprowadziła z dziećmi warsztaty: „Zdrowe odżywianie a jedzenie śmieciowe”.
Odbył się pokaz i degustacje zdrowej żywności, którą przygotowały dzieci pod kierunkiem nauczycieli i rodziców.
Cyklicznie organizowano spotkania z policjantem, który prowadził z dziećmi pogadanki na temat bezpieczeństwa i przemocy, w tym cyberprzemocy. Odbył się również spektakl profilaktyczny na temat cyberprzemocy.

Szkoła Podstawowa w Kowalowej.

Szkoła Podstawowa w Kowalowej realizowała cel programu, jakim jest wspieranie rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowaniu dzieci oraz podejmowanie społecznie pożądanego modelu rodziny poprzez edukację środowiska lokalnego poprzez:

1) Diagnozowanie sytuacji rodziny i środowiska lokalnego.

Szkoła nie posiada etatu pedagoga szkolnego, ale jego funkcję pełnią wychowawcy klasowi. Diagnozują oni sytuacje dzieci trzykrotnie podczas edukacji szkolnej: na początku wychowania przedszkolnego, potem na rozpoczęcie I etapu edukacyjnego (kl.I) i na początku II etapu edukacyjnego (kl.IV). Robią to poprzez rozmowy, obserwacje, wywiady czy ankiety. Losowe, trudne sytuacje rodziny są na bieżąco zgłaszane na zespołach wychowawczych i omawiane jest rozwiązanie problemu i zakresu pomocy ze strony szkoły. W ostatnich trzech latach w wyniku interwencji wychowawców i dyrektora szkoły dwóm rodzinom przyznano asystenta rodziny, co w znacznym stopniu ułatwiło monitorowanie sytuacji rodzinnej potrzebujących rodzin.

2) Wspieranie rodziny jako środowiska wychowawczego mającego wpływ na dziecko, jego rozwój, dalsze życie poprzez eliminowanie szeregu czynników za pomocą pracy z indywidualnym przypadkiem.

Głównym założeniem „Programu wychowawczo-profilaktycznego Szkoły Podstawowej w Kowalowej” jest kreowanie zdrowego stylu życia, płynne wprowadzenie dziecka w reguły i organizację życia szkolnego, zapobieganie zachowaniom agresywnym, profilaktyka uzależnień oraz szeroko rozumiana edukacja niezbędna do wyrobienia właściwych postaw i zachowań. Realizując ten program, omawiamy zagadnienia takie jak: Moje środowisko, Rozwiązywanie problemów i trudnych sytuacji, Poznanie symboli, tradycji i obrzędów szkolnych, środowiskowych i rodzinnych, Współpraca z rodzicami i instytucjami wspierającymi szkołę w procesie wychowawczym dydaktycznym, Kompensowanie deficytów rozwojowych uczniów, itp.

3) Przeciwdziałanie dysfunkcyjności rodziny w tym:

Szkoła organizowała zajęcia rewalidacyjne dla dziecka niepełnosprawnego do 25 roku życia i zajęcia rewalidacyjne w szkole dla dwóch uczniów. Ponadto szkoła wspiera prawidłowe funkcjonowanie rodzin poprzez pedagogizację rodziców odbywającą się podczas spotkań wywiadowczych. Prowadzi profilaktykę uzależnień, zapraszając na prelekcje specjalistów tj. policjant, pielęgniarka, dietetyk, psycholog, pedagog. Angażuje rodziny do wspólnego uczestniczenia w imprezach, projektach, uroczystościach. Inspiruje do pomocy potrzebującym np.: zbiórka zakrętek dla chorych dzieci, zbiórka funduszy na hospicjum w Tarnowie, Góra Grosza, akcja pomocy dla rodziny po pożarze.

4) Współpracę z instytucjami zobligowanymi na rzecz pomocy rodzinom i dzieciom tego potrzebującym w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych i kompensacyjnych.

a) Szkoła Podstawowa w Kowalowej co roku wdraża programy edukacyjne skierowane do dzieci i rodziców tj: teatrzyki edukacyjne, pokazy historyczne, prelekcje z przyrody i techniki, Internetowy Teatr Telewizji, 2-letni projekt dokształcania nauczycieli z tematyką nastawiona na pracę wychowawcy klasowego, projekt dla seniorów z zakresu obsługi komputera. Aktywnie uczestniczy we wszystkich konkursach organizowanych przez Gminny Ośrodek Kultury w Ryglicach. Kilka razy w roku szkolnym ogłasza szkolne konkursy angażujące uczniów i rodziców, np. Jesienny konkurs z darów jesieni, Wielkanocny stół, Kowalowa w obiektywie, Strój karnawałowy.

b) SP Kowalowa realizuje programy profilaktyczne i prozdrowotne: Szklanka mleka/Mleko w szkole; Owoce i warzywa w szkole; Mamo, Tato wolę wodę; Akademia Zdrowego Przedszkolaka; Dzieciaki Mleczaki; Zdrowo jem, więcej wiem; Kubusiowi Przyjaciele natury; Fluoryzacja; Problem z głowy; Nie pal przy mnie proszę; Między nami kobietkami; Akademia Czystych Rąk; Wypadek to nie przypadek; Odblaskowa Szkoła. W 2015 roku szkoła przystąpiła do Sieci Szkół Promujących Zdrowie.

c) SP Kowalowa obejmuje rodziny dysfunkcyjne profesjonalną pomocą poprzez konsultację z pracownikami GOPS Ryglicach, asystentem rodziny, pielęgniarkami środowiskowymi, współpracę z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Tuchowie (badanie dzieci, prelekcje i warsztaty w szkole). Od roku szkolnego 2014/15 uczniowie zakwalifikowani na podstawie opinii mają zorganizowane zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, terapie pedagogiczną, a w poprzednich dwóch latach zajęcia logopedyczne.

d) SP Kowalowa organizuje aktywne formy wypoczynku dla dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo. Od 2014 funkcjonuje przy szkole świetlica szkolna, która realizuje wiele zadań wychowawczych wspierających rodziny. Organizowane są dowozy dla dzieci z okolic Kowalowa – Góry.

W Szkole Podstawowej w Kowalowej zatrudniony jest animator sportu, który organizuje pracę kompleksu sportowego „Moje boisko- Orlik 2012”. W ramach współpracy przeprowadzone były dwie Amatorskie Ligii Piłki Nożnej dla mieszkańców gminy Ryglice, zajęcia wakacyjne i w czasie ferii zimowych. Nasi uczniowie brali udział w półkolonii w Zalasowej, cyklicznych wyjazdach na basen do Tarnowa i Dębicy, wyjazdach na łyżwy.

W ramach zajęć „kartowych” prowadzone jest koło sportowe, szachowe i turystyczne. Odbywają się systematycznie rajdy na Brzankę, Ostry Kamień, do leśniczówki, na Liwocz. Co roku odbywają się imprezy typu festyn rodzinny, majówka, piknik, święto pieczonego ziemniaka. Wszystkie zawierają działania socjoterapeutyczne. W 2015 roku z pomocą sołtysa i rodziców powstał przy szkole bulodrom – boisko do gry w petanque. Doposażony został również plac zabaw.

e) SP Kowalowa buduje zintegrowany system chroniący przed utratą bezpieczeństwa socjalnego. Zapewnia podręczniki i ćwiczenia dzieciom zgodnie z rozporządzeniem MEN. W ubiegłych latach organizowana była tzw. Wyprawka szkolna i Pierwszy dzwonek. Uczniowie z najuboższych rodzin mogli liczyć na dofinansowanie do wycieczek szkolnych, wyjazdów do kina czy teatru ze strony sponsorów, Spółdzielni Uczniowskiej. W szkole wydawane są ciepłe posiłki dla dzieci, których rodzice samodzielnie wpłacają za obiady lub złożyli wnioski do GOPS-u. Od dwóch lat 2 uczniów jest dożywianych na wniosek dyrektora.

f) SP Kowalowa brała udział w wielu akcjach i projektach mających na celu działania profilaktyczne. Co roku korzystała z dofinansowań w ramach kampanii „Postaw na Rodzinę”, z których to organizowane było: Otwarcie Orlika, Dzień Babci i Dziadka, Festyn Rodzinny, Dzień Dziecka.

W szkole organizowane są spotkania dla rolników (KRUS), zebrania wiejskie (sołtys), wystawiane są jasełka parafialne. W 2014 r. młodsze dzieci korzystały z projektu strażackiego „Jestem mały, wiem więcej”. W ramach WOŚP szkoła otrzymała wyposażenie do odbywania szkoleń pierwszej pomocy przedmedycznej i co roku szkolenie odbywa się dla uczniów klas I. Dwa razy w roku przeprowadzana jest prelekcja dla uczniów w ramach współpracy z Gminną Biblioteką Publiczną w Ryglicach na temat Obchodów Roku (Tuwim, Korczak, Twardowski, itp.) oraz lekcje przyrody organizowane przez pracowników Parku Krajobrazowego Pasma Brzanki. Jesienią zawsze sprzątamy świat i cmentarz wojenny. Przy wejściu do szkoły zawieszane są gazetki informujące rodziców o życiu szkoły oraz o projektach i instytucjach wspierających rodziny.

Publiczna Szkoła Podstawowa w Bistuszowej.

1. W zakresie diagnozowania sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego podjęto działania:

- Indywidualne rozmowy nauczycieli- wychowawców i dyrektora szkoły z rodzicami celem bliższego poznania rodziny, sytuacji rodzinnej , materialnej i warunków mieszkaniowych,
- Kontakt z pracownikiem socjalnym w razie potrzeby,
- Obserwacja uczniów,
- Ankieta wśród uczniów,
  2. Wspieranie rodziny jako środowiska wychowawczego mającego wpływ na dziecka, jego rozwój, dalsze życie poprzez eliminowanie szeregu czynników za pomocą pracy z indywidualnym przypadkiem.
- Poradnictwo pedagogiczne
- Organizowanie wczesnego wspomaganie dziecka,
  3. Przeciwdziałanie dysfunkcyjności rodziny:
    - Prowadzono profilaktyczne zajęcia dla uczniów na lekcjach wychowawczych,
    - Organizowano warsztaty profilaktyczne dla uczniów klas starszych
    - Organizowano spotkania ze specjalistami
    - Dzieci korzystały z pomocy w zakresie dożywiania, były zwalnianie z niektórych opłat szkolnych, rozdawano żywnościowe paczki świąteczne
    - 4. Współpraca z instytucjami zobligowanymi na rzecz pomocy rodzinom i dzieciom tego potrzebującym w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych i kompensacyjnych:
      - Realizuje się program profilaktyki i program wychowawczy szkoły,
      - Szkoła realizuje program „ Nie pal przy mnie proszę, Wiem co jem, Cukrzyca jak jej zapobiec, europejski kodeks walki z rakiem, Mam kota na punkcie mleka, Dziecko w sieci, Szkoła w ruchu, Walka z otyłością ,Czyste powietrze ,Odblaskowa szkoła”,
      - Realizuje program Szklanka mleka , Owoce w szkole
      - Szkoła otrzymała Certyfikat Szkoły Promującej Zdrowie,
      - Prowadzona jest fluoryzacja zębów
      - Organizowano „Owocowe poniedziałki”,
      - Organizowano konsultacje i prelekcje z psychologiem, pedagogiem i logopedą,
      - Zorganizowano cykl zajęć psychoedukacyjnych” Relacje rówieśnicze” dla uczniów klas IV-VI,
      - Udział w Zespole Interdyscyplinarnym dotyczącym „Niebieskiej karty”,
      - Dofinansowanie wyjazdu na basen , wycieczki, salę sportową,
      - Udział w ogólnopolskiej kampanii Postaw na rodzinę,

- Rozpowszechniano wśród społeczności lokalnej informacje na temat instytucji wspierających rodzinę, rozdawano ulotki, rozwieszano plakaty i umieszczano informacje na tablicy ogłoszeń lub na stronie internetowej szkoły,
- Organizuje się Dzień Rodziny, Dzień Seniora, Dzień Dziecka i Sportu, Święto pieczonego ziemniaka,
- Nawiązano współpracę ze Światowym Związkiem Żołnierzy AK, pułk. Jerzym Pertkiewiczem, ze Stowarzyszeniem Historyczno- Patriotycznym Pro Patria, z Fundacją Rozwoju Kapitału Społecznego z Warszawy,
- Organizuje się pogadanki na temat zdrowego stylu życia, współpraca z pielęgniarką
- Redagowanie informacji na temat " Co każdy rodzic wiedzieć powinien o żywieniu i aktywności fizycznej oraz organizujemy prelekcje dla rodziców,
- Współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Ryglicach, szkołami z terenu Gminy Ryglice, szkołami z terenu powiatu noszącymi imię Żołnierzy AK
- Ośrodkiem Zdrowia w Ryglicach
- Ośrodkiem Kultury w Ryglicach
- Gminną Biblioteką Publiczną w Ryglicach
- Stowarzyszeniem „ Nasze Dzieci”
- Środowiskowym Domem Samopomocy w Ryglicach
- Komisariatem Policji w Tuchowie
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ryglicach

Działania Biblioteki Publicznej w Ryglicach

Lp.	Określenie zadania	2012	2013	2014	2015
1.	Spotkania autorskie z ludźmi kultury	RYGLICE 1/Wieczór poezji - 70/21.03.2012 ZALASOWA 1/Wieczór papieski – I rocznica beatyfikacji Jana Pawła II/75/1.05.2012	RYGLICE 1/ <i>Wieczór poezji pt. Kobieta– natchnienie poety – 11.04.2013</i> (osób- 100) 2/Odbyło się spotkanie/warsztaty ze scenarzystą Zbigniewem Masternakiem- 23.10.2013 -młodzież gimnazjalna Ryglice (30 osób) ZALASOWA 1/Spotkanie z	RYGLICE 1/Spotkanie autorskie z Krzysztofem Petkiem gimnazjalistów, uczniów ZSP w Ryglicach – 28.03.14 – 420 osób 2/Wieczór poezji w ZSP w Ryglicach- 27.03.14 - osób 70 ZALASOWA 1/ Spotkanie autorskie z Krzysztofem Petkiem w ZSP Zalasowa– 27.03.14 – 120 osób	ZALASOWA 1/ Spotkanie z cyklu „Akcja motywacja” – 17.09.15 – 1 osoba (dla koordynatorów 2/ Spotkanie z cyklu „Akcja motywacja” – Emilia Krakow – 8.10.15 – 3 osoby 3/ Spotkanie z cyklu „Akcja motywacja” – Krystyna Kofl 22.10.15 – 12 osób 4/ Spotkanie z cyklu „Akcja motywacja” – Helena Noro – 5.11.15 – 9 osób 5/ Spotkanie z cyklu „Akcja

			<p>Wiesławem Drabikiem- 25.10.2012 –ZSP w Zalasowej – (150 osób) 2/ Wieczór poezji „Tuwim znany i nieznany” 14.12.2013- 150 osób (Zalasowa)</p>	<p>2/ X Jubileuszowy Wieczór Poezji-6.12.2014- 120 osób LUBCZA 1/ Spotkanie z K. Petkiem - 28.03.14 - kl.I-III gimnazjum Lubcza-140 osób</p>	<p>motywacja” – Ewa Nowicka Rusek – 19.11.15 – 8 osób 6/ Spotkanie z cyklu „Akcja motywacja” – Zofia Czerwir – 3.12.15 – 12 osób 7/ Spotkanie autorskie z E. Stadtmüller pt. „Spacerkien Krakowie” – 8.05.15 – 65 o 8/XI wieczór poezji K.I. Gálczyńskiego pt. „Servus Madonna”– 12.12.15 –160 osób RYGLICE 1/IV Wieczór poezji w Zespó Szkół Ponadgimnazjalnych Ryglicach 11.02.2015 2/Spotkanie autorskie z E. Stadtmüller pt. „Spacerkien Krakowie” – kl. I – II Szko Podstawowej w Ryglicach – 24.04.2015 – 106 osób LUBCZA 1/Spotkanie autorskie z E. Stadtmüller pt. „Jak powsta książka” – kl. I-III z Zespołu Szkół w Lubczy – 24.04.2015 101 osób</p>
2.	Teatr	<p>ZALASOWA 1/ Teatr Moralitet – spektakl „La dolce Vita”/250/11.05.2012 LUBCZA,WOLA LUBECKA 1/Spektakl Teatru Moralitet pt."Zalogowany" / 70 / 06.02.2012 2/Spektakle Teatru Moralitet pt. "Były sobie krasnoludki"/ 110/ 06.02.2012</p>	<p>1/16.04.2013- spektakl: "Zaciśnięte pięści" dla klasy SP w Ryglicach- osób 210 2/08.05.2013- spektakl: "Magiczna księga Czarodziejki Arielki" w ZSP w Zalasowej dla kl.0-III (osób-180) 3/16.04.2013 spektakl pt."Oflajnowo" w ZS w Lubczy (osób- 100) kl. IV-VI</p>	<p>1/Spektakl teatru "Maska" W Szkole Podstawowej w Ryglicach pt. "Szkic o tolerancji"- 16.06.2014- 196 osób 2/Spektakl teatru "Maska" z Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Zalasowej pt. "Moda na nieuczenie"- 16.06.2014- 120 osób 3/ Spektakl teatru "Maska" w Szkole Podst. w Woli Lubeckiej pt."Luz blues, a w głowie same dziury"- 17.12.2014 - 54 osoby</p>	<p>RYGLICE 1/Bajka edukacyjna dla dzie przedszkola w Ryglicach pt. „Przygody Czerwonego Kapturka” wykonana przez teatr EDU – ARTIS z Krakow 20.05.2015 r. – 98 osób</p>
3.	Nauka dla społeczeństwa lokalnego-spotkania	<p>RYGLICE 1/Spotkanie edukacyjne pt."Jeż Roman na spacerze"</p>	<p>RYGLICE 1.Tropy i ślady zwierząt(0-III)- 50 osób (Kowalowa) 2.Jak radzić sobie z</p>	<p>RYGLICE 1/Spotkanie edukacyjne w Przedszkolu w Ryglicach3,4-latki pt. „Leśna wycieczka z</p>	<p>RYGLICE 1/Spotkanie, pt.„Idziemy do lasu – zasady zachowania s na łonie natury” - kl.0 – III Szkole Podstawowej w</p>

	<p>edukacyjne, warsztaty</p>	<p>45/07.03.2012 2/Spotkanie pt. "Wiosenne spotkanie z Żabką Balbinką" 40/07.03.2012 3/Spotkanie pt. Mieszkańcy lasu – zwierzęta wiosną" 110/ 20.03.2012 4/Spotkanie pt. „Mechanizmy obronne zwierząt” 112/ 20.03.2012 ZALASOWA 1/Spotkanie pt. Jak radzić sobie z odpadami” /45/27.03.2012 LUBCZA 2/Spotkanie pt. "Idziemy do lasu-zasady zachowania się na łonie natury" / 106 / 13.04.2012 3/Spotkanie pt "Ślady i tropy zwierząt" / 88 / 13.04.2012 4/" Niezwykły gość w Zespole Szkół w Lubczy-pies Karol" / 90 / 23.10.2012 5/"Żywa lekcja przyrody czyli ognisko z myśliwymi"/ 27 / 22.05.2012 6/"Powakacyjne spotkanie z myśliwym" / 27 / 26.09.2012</p>	<p>odpadami i ściekami (IV-VI)-45 osób (Kowalowa) 3.Życiodajna woda (0-III)- 66 osób (Joniny) 4.Tropy i ślady zwierząt (0-VI)-66 osób (Joniny) LUBCZA 1.Wiosenne spotkanie z Żabką Balbinką"- 15 osób 14.03.2013(Lubcza); 2."Jeż jako przedstawiciel ssaków" kl. I-IV- 104 osoby 14.03.2013 (Lubcza) 3. „Jeż Roman na spacerze” kl. I-V- 78 osób 14.03.2013- Lubcza 3.Spotkanie z pszczelarzem – 21.06.2013 – kl.I-VI SP i I-III gimnazjum – 90 osób 4-7/.Odbyło się spotkanie z kl. V uczniów ze <u>Zespołu Szkół w Lubczy</u> z myśliwym w celu dokarmiania zwierzyny : - 11.01 - 20 osób - 14.01 - ferie- 1 osoba - 18.01-ferie 1 osoba - 19.02 - 11 osób</p>	<p>wiewiórka Basią"- 19.02.14- 45 osób 2/Spotkanie edukacyjne w Przedszkolu w Ryglicach 5,6-latki pt. „Wiosenne spotkania z Żabką Balbinką"-19.02.14- 51 osób 3/ Spotkanie edukacyjne w Przedszkolu w Ryglicach 5,6-latki pt. „Wiosenne spotkania z Żabką Balbinką"-19.02.14- 19 osób ZALASOWA Spotkanie w Bibliotece w Zalasowej z pszczelarzem – 22.05.2014 – 22 osób LUBCZA 1/Spotkanie edukacyjne "Życiodajna woda" - kl.O I, II ZS w Lubczy- dn.12.03.14 - 60 osób 2/Spotkanie edukacyjne "Życiodajna woda" - kl.O, II, III ZS w Lubczy- dn.12.03.14 - 70 osób</p>	<p>Kowalowej – 05.02.2015 - osób 2/Spotkanie nt.„Wycieczka Parkach Krajobrazowych Małopolski” – kl. IV-VI w Sz Podstawowej w Kowalowej 05.02.2015 - 35 osób 3/Spotkanie, pt.„Płazy i ich ochrona gatunkowa” - kl. I w Szkole Podstawowej w Joninach – 17.03.2015 - 41 osób 4/Spotkanie nt.„Wycieczka Parkach Krajobrazowych Małopolski” - kl. IV – VI w Szkole Podstawowej w Joni - 17.03.2015 - 28 osób LUBCZA 1/Spotkanie z myśliwym, pt „Zasady i rola łowiectwa w środowisku przyrodniczym Zespołu Szkół w Lubczy – 1.02.2015 – 29 osób 2/Spotkanie organizacyjne myśliwymi- 7.11.2015- 8 os 3/Spotkanie z uczniami szk podstawowej pt. „Myśliwi i dzieci-dokarmiamy zwierze w zimie”- 27.11.2015- 16 o 4/Spotkanie, pt.„Jak radzić sobie z odpadami” –Szkoly Podstawowej w Woli Lubec – 25.03.2015 – 51 osób 5/Spotkanie nt. „Sposoby radzenia sobie z odpadami 25.03.2015 – 100 osób 6/Spotkanie, pt.„Zasady zachowania się na łonie natury” –25.03.2015 – 62 7/Warsztaty edukacyjno-profilaktyczne pt. „Wartość zdrowia, doceniam zdrow tryb życia”, przeprowadzoi przez pracowników teatru E ARTIS z Krakowa – Szkoła Podstawowa w Woli Lubec – dn. 20.05.2015 r. – kl. I- 51 osób ZALASOWA 1/„Uczymy się współpraco warsztaty EDU Artis dla dziei oddz. 02 ZS-P– 20.05.15– 2 osoby</p>
4.	szkolenia	<p>RYGLICE 1/ Warsztaty teatralne / 02-03.03.2012/</p>	<p>RYGLICE 1-2/Szkolenie - nt. asertywności - 11.06.2013 r. GBP</p>	<p>1/Szkolenie „Sztuka planowania czasu” Zalasowa – 14.03.14 – 10 osób-</p>	<p>ZALASOWA 1/„Poznanwanie siebie z wykorzystaniem gry Poker</p>

		<p>prorowadzone przez aktorów 2/Warsztaty pt."Komunikacja drogą do sukcesu w pracy i nie tylko" 11/20-21.VI.2012 3/Szkolenie pt."Sztuka planowania czasu" 11/18.10.2012/</p>	<p>Ryglice- osób10 -pt. „Gdy znajdę pracę” RYGLICE- 26.11.2013 r.- 8 osób ZALASOWA 1-2/Szkolenie - pt. „ Komunikacja droga do sukcesu” – 17.10.13 – 10 osób -„Jak sobie radzić ze stresem” ZALASOWA– 19.11.13 – 6 osób</p>		<p>osobowościowy"- warsztat dorosłych- 12.05.2015- 6 c</p>
--	--	--	--	--	--

Środowiskowy Dom Samopomocy w Ryglicach:

I. Diagnozowanie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego.

W Środowiskowym Domu Samopomocy w Ryglicach diagnozuje się sytuację rodzinną każdego uczestnika w oparciu o wywiad z rodziną oraz analizę dokumentów, na podstawie diagnozy dokonywana jest ocena wstępna a następnie tworzony plan wspierająco-aktywizujący. Celem realizacji planu jest poprawa funkcjonowania uczestnika jak i opieki sprawowanej przez rodziców i opiekunów. W realizacji planu pomagają szczegółowe i wieloaspektowe rozpoznanie sytuacji rodziny, konsultacje i poradnictwo specjalistyczne dla rodziców i opiekunów, wdrażanie projektów i programów profilaktyczno-edukacyjnych dla uczestników. Wśród głównych celów programów profilaktyczno-edukacyjnych wymienić należy: podniesienie wiedzy i praktycznych umiejętności opiekuńczych, kształtowanie umiejętności kreatywnego i aktywnego spędzania czasu, kształtowanie prawidłowych nawyków higienicznych, kształtowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów.

W przypadkach wymagających takich działań kierowanie osób uzależnionych na leczenie, również za pośrednictwem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Włączenie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Rozwiązywania Przemocy w Rodzinie w rozwiązanie problemu przemocy w rodzinie. Kształtowanie u rodziców i opiekunów właściwych postaw opiekuńczych zgodnych z normami i wartościami społecznymi. Udzielanie uczestnikom pomocy rzeczowej (w formie żywności, odzieży). Udzielenie uczestnikom pomocy w zdobyciu nowych kwalifikacji zawodowych oraz w znalezieniu pracy.

II. Wspieranie rodziny jako środowiska wychowawczego mającego wpływ na osobowość dziecka, jego rozwoju, dalsze życie poprzez eliminowanie szeregu czynników za pomocą pracy z indywidualnym przypadkiem.

Opracowanie i realizacja indywidualnych planów wspierająco-aktywizujących z uczestnikami przez terapeutów we współpracy z rodziną, placówka głównie pracuje z osobami dorosłymi.

III. Przeciwdziałanie dysfunkcyjności rodziny.

Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny obejmuje wspieranie rodzin o niskim statusie materialnym, z niepełnosprawnością i problemami długotrwałego bezrobocia, pomoc materialna dla uczestników w formie żywności z programu PEAD w 2012 i 2013 roku. W stosunku do uczestników podejmowano działania zmierzające do ich aktywizacji zawodowej. W realizacji systemowego projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego „Twój los w twoich rękach” prowadzonego przez PCPR w Tarnowie w 2012 r. udział wzięło 20 osób. Dzięki udziałowi w projekcie zdobyły one nowe kompetencje społeczno-zawodowe m.in. poprzez zajęcia takie jak: decoupage, zajęcia z doradcą zawodowym oraz psychologiem. Osoby niepełnosprawne, w celu umożliwienia im pobytu w środowisku lokalnym, obejmowane są pomocą w formie pobytu dziennego w Środowiskowym Domu Samopomocy w Ryglicach. Wzmocnienie funkcji i roli rodziny poprzez rozwijanie umiejętności opiekuńczych.

Poradnictwo specjalistyczne: praca z rodziną jest prowadzona w formie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (pedagogicznego, psychiatrycznego, psychologicznego, zawodowego), psychoedukacji, mediacji. Narzędziem wzmocnienia rodziny jest również doradztwo w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, dbałości o higienę osobistą i otoczenia. Poradnictwo dotyczy sposobów zaspokajania potrzeb uczestnika i rozwiązywania problemów wewnątrzrodzinnych. Niezwykle ważnym elementem jest dostęp rodziny do pomocy prawnej, szczególnie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz poradnictwa specjalistycznego, psychologicznego i psychiatrycznego, psycholog i psychiatra dostępny jest w Środowiskowym Domu Samopomocy w Ryglicach.

Organizowanie spotkań dla rodzin: ważnym narzędziem wzmocnienia rodzin jest organizowanie spotkań, celem ich jest wymiana doświadczeń, zapobieganie izolacji, a także wzmocnienie systemu wsparcia oraz zapobieganie wykluczeniu społecznemu.

Rozwój i funkcjonowanie środowiskowych form wsparcia dziennego: rodziny opiekujące się osobami niepełnosprawnymi, a zwłaszcza rodziny, które mają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczych, wymagają pomocy w zakresie organizowania tym osobom czasu wolnego, pokonywania trudności życiowych, zaburzeń zachowania itp. W związku z tym istotne jest funkcjonowanie oraz dalszy rozwój różnorodnych środowiskowych form dziennej opieki nad osobami z zaburzeniami psychicznymi.

Rozwijanie form spędzania wolnego czasu dla osób z zaburzeniami psychicznymi (festyny, zawody sportowe, występy artystyczne, rajdy, wyjazdy integracyjne, imprezy okolicznościowe, wyjazdy na turnusy rehabilitacyjne) oraz zapewnienie rehabilitacji społecznej osób poprzez rekreację, kulturę i sport: Trening umiejętności spędzania wolnego czasu: rozwijanie zainteresowań, lektura czasopism i książek, a także wybrane audycje radiowe, telewizyjne i filmowe, rozwijanie umiejętności korzystania z takich form spędzania wolnego czasu jak: turystyka, działalność rekreacyjna, udział w imprezach kulinarnych, sportowych, towarzyskich, motywowanie do wychodzenia na zewnątrz domu (kino, teatr, muzeum). Przedstawianie programów i zachęcanie uczestników do udziału w imprezach okolicznościowych organizowanych na terenie gminy i miejscowości sąsiednich. Działalność kulturalno-oświatowa, integracyjna, imprezy, wyjazdy oraz dodatkowe zajęcia.

Pomoc w stanach kryzysu społecznego zwiększenie dostępności do poradnictwa dla osób o różnych potrzebach i doświadczeniach kryzysowych. Poradnictwo psychologiczne: konsultacje psychologiczne, psychiatryczne, ocena stanu psychicznego, terapia indywidualna, terapia podtrzymująca, trening zachowań, psychoedukacja.

Stworzenie warunków osobom starszym, przewlekle chorym i niepełnosprawnym dla aktywnego uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej na miarę swoich możliwości. Organizowanie otwartych spotkań dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin. W latach 2012-2015 ŚDS prowadził działalność statutową, rozszerzoną o organizację imprez o różnym charakterze skierowanych dla osób, będących pod opieką ŚDS. Ta forma działalności ma na celu zintegrowanie grup społecznych, uwrażliwienie osób korzystających z pomocy na trudną sytuację innych ludzi, stopniowe odchodzenie od instytucjonalnego charakteru ŚDS na rzecz pracy ze środowiskiem lokalnym.

W ramach organizacji zajęć prowadzone są dodatkowe zajęcia profilaktyczne i socjoterapeutyczne dla uczestników a także realizowane są programy profilaktyczno-edukacyjne. Działania obejmują zarówno poprawę warunków bytowych uczestników jak i wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych, likwidowanie barier w dostępie do leczenia, rehabilitacji, wypoczynku. Osoby niepełnosprawne objęte są działaniami, mającymi na celu

takie wsparcie rodziny oraz wzmocnienie jej kompetencji opiekuńczych w celu umożliwienia pozostania osoby niepełnosprawnej w środowisku. Pomoc w rozwiązaniu problemów socjalnych rodziny. Pomoc w rozwiązaniu trudności finansowych. Kierowanie do specjalistów: prawnika, psychoterapeuty, psychologa, psychiatry. Przedstawianie ofert pracy, ofert kursów i szkoleń mających na celu podnoszenie kwalifikacji uczestników jak i członków rodzin. Indywidualne konsultacje oraz udzielanie wsparcia dla rodziców mających trudności z opieką na osobą z zaburzeniami psychicznymi. Motywowanie osób z problemem alkoholowym do podejmowania lub kontynuowania terapii uzależnień.

Ponadto w ŚDS prowadzone są: indywidualne rozmowy interwencyjne z uczestnikami, rozmowy wspierające i motywacyjne, zajęcia rozwijające umiejętności interpersonalne uczestników, pomoc poprzez dostosowanie formy terapii do zaleceń poradni zdrowia psychicznego. Integracja rodziny oraz reintegracja rodzin wykluczonych społecznie, poprawa poziomu życia rodzin, poprawa stanu zdrowia, pomoc uczestnikom żyjącym w rodzinach w szczególności dysfunkcyjnych, w których występują uzależnienia, przemoc, niepełnosprawność, niewydolność opiekuńcza. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych i opiekuńczych, podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa uczestników. W celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań przez terapeutów niezbędne jest systematyczne podnoszenie kwalifikacji zawodowych, służy temu m.in. udział w różnego rodzaju szkoleniach. W latach 2012-2015 terapeuci wzięli udział w szkoleniach: „Praca z osobami zaburzonymi psychicznie”, „Sztuka planowania czasu”, „Asertywność”, „Prowadzenie treningów umiejętności społecznych z osobami niepełnosprawnymi”, „Choroby afektywne i zaburzenia nastroju”, „Osoby z zaburzeniami psychicznymi”.

IV. Współpraca z instytucjami zobligowanymi na rzecz pomocy rodzinom i dzieciom tego potrzebującym w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych i kompensacyjnych.

Współpraca z pracownikami socjalnymi w zakresie monitorowania absencji i realizowania obowiązku terapii w ŚDS. Współpraca z instytucjami wspierającymi rodzinę (Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Sąd Rodzinny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Szkoły). Współpraca z Poradnią Zdrowia Psychicznego w celu: diagnozowania poziomu funkcjonowania, potrzeb i możliwości oraz zaburzeń rozwojowych i zachowań dysfunkcyjnych, wspomaganie

uczestników zgodnie z ich potrzebami, wspomaganie opiekuńczej funkcji rodziny, wsparcie w sytuacjach kryzysowych.

Współpraca z instytucjami, urzędami, służbą zdrowia. Działania, które są podejmowane na rzecz wprowadzenia pozytywnych zmian w rodzinie są liczne i wielokierunkowe. Dla każdego uczestnika, po wcześniejszej ocenie sytuacji, jest tworzony indywidualny plan wspierająco-aktywizujący, który jest realizowany w oparciu o odpowiednio dobrane działania. Dla utrzymania efektów, które udało się wypracować z rodzinami konieczna jest stała kontrola, a także wsparcie ze strony asystenta osoby niepełnosprawnej w stosunku do rodzin. Dla osiągnięcia lepszych efektów utrzymywany był stały kontakt z placówkami współpracującymi: pracownikami socjalnymi, dzielnicowymi, terapeutami, służbami zdrowia, jak również placówkami dydaktycznymi na terenie Gminy Ryglice.

Działania podjęte w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Joninach oraz Zespole Szkół w Lubczy wynikające z założonego celu:

- Zachowaj równowagę
- Dzień Seniora
- Festyn Rodzinny
- Postaw na Rodzinę
- Pielgrzymka Rodziny Szkół na Jasną Górę
- Poniedziałkowe spotkania z książką
- Konkursy, zabawy integracyjne, spotkania okolicznościowe

W latach 2012-2015 w Placówce Wsparcia Dziennego w Lubczy opieką i wychowaniem objęto dzieci i młodzież z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu podstawowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych, a także dzieci z rodzin mających trudności materialne. Kwalifikowanie uczestników poprzedzono diagnozą potrzeb środowiska lokalnego. W ramach diagnozy środowiska lokalnego Placówka współpracowała z Zespołem Szkół w Lubczy oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Ryglicach.

Placówka zapewniała pomoc w przezwyciężaniu kryzysów szkolnych-zajęcia kompensacyjne, wyrównywanie braków edukacyjnych, pomoc w nauce

z zastosowaniem mnemotechnik; kryzysów rówieśniczych- zajęcia z wykorzystaniem elementów socjoterapii, edukacja w zakresie mediacji, rozwiązywania konfliktów, rozwój kompetencji społecznych; rodzinnych – współpraca z rodzicami, edukacja, poradnictwo w zakresie przezwycięzania trudności wychowawczych, komunikacyjnych oraz problemów w relacjach, stała współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Ryglicach.

W Placówce w ramach realizacji zadań z zakresu profilaktyki organizowano zajęcia obejmujące tematykę uzależnień (alkohol, narkotyki, tytoń), przemocy (przemoc rodzinna, rówieśnicza, cyberprzemoc, agresja), zajęcia w zakresie przeciwdziałania podejmowaniu zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież. W ramach promocji zdrowego stylu życia w Placówce organizowano zajęcia obejmujące obszar zdrowego odżywiania, promocji aktywności fizycznej, a także aktywnych form spędzania czasu wolnego oraz higieny psychicznej i fizycznej. W placówce prowadzono zajęcia z wykorzystaniem elementów socjoterapii, biblioterapii, terapię pedagogiczną, konsultacje logopedyczne.

Ponadto zapewniono pomoc socjalną w formie jednego posiłku.

W roku 2012 organizowano zajęcia z zakresu terapii pedagogicznej oraz zajęcia z elementami biblioterapii. W ramach współpracy z Zespołem Szkół w Lubczy grupa podopiecznych uczestniczyła w zajęciach logopedycznych.

W roku 2013 w Placówce prowadzono konsultacje pedagogiczne- spotkania z pedagogiem szkolnym, konsultacje logopedyczne, zajęcia z elementami biblioterapii, zajęcia wychowawcze obejmujące tematykę profilaktyki uzależnień, przemocy, agresji. W Placówce gościł także Teatr Profilaktyczno-Terapeutyczny *Moralitet* z Krakowa, który zaprezentował sztukę *Nietykalny*. W ramach wdrażania w działalność kulturalną podopieczni brali udział w lokalnych wydarzeniach kulturalnych. Wychowankowie Placówki uczestniczyli w zajęciach logopedycznych w ramach współpracy z Zespołem Szkół w Lubczy.

W roku 2014 prowadzono zajęcia z wykorzystaniem elementów biblioterapii i muzykoterapii, zajęcia profilaktyczne obejmujące tematykę używek, uzależnień, przemocy, cyberprzemocy, wandalizmu, asertywności, mediacji. W ramach wypoczynku zimowego i letniego zorganizowano wyjazd na lodowisko, spacer i wycieczki w najbliższej okolicy, wyjazd wychowanków do Krakowa, wspólne wyjścia na

boisko oraz halę sportową. Zajęcia ruchowe, słowno-ruchowe promujące aktywne formy spędzania czasu wolnego.

W roku 2015 w ramach wsparcia rodzin przeżywających trudności materialne Placówka nawiązała współpracę z zagranicą (Niemcy) w ramach współpracy wychowankowie otrzymali pomoc rzeczową odzież, obuwie, oraz upominki w okresie Świąt Wielkanocnych. Prowadzono zajęcia profilaktyczne obejmujące tematykę przemocy, cyberprzemocy, bezpieczeństwa w Internecie, uzależnień, mediacji, asertywności, w ramach realizacji zadań z zakresu profilaktyki zorganizowano we współpracy z *Fundacją Dzieci Niczyje* piknik edukacyjny „Sieciaki na wakacjach” obejmujący tematykę bezpiecznego korzystania z Internetu przez dzieci i młodzież. Prowadzono zajęcia z wykorzystaniem elementów socjoterapii i bajkoterapii wspierające rozwój kompetencji społecznych, komunikacji interpersonalnej, akceptacji, empatii. Organizowano wypoczynek zimowy i letni poprzez wyjazd na lodowisko, wyjazd do wioski Indiańskiej Fort Wapiti w Zalasowej, wyjazd do Parku Miniatur w Inwałdzie, pikniki, wycieczki i spacer w najbliższej okolicy. W zakresie promocji aktywnych form spędzania czasu wolnego organizowano zajęcia ruchowe, gry zespołowe, zabawy z wykorzystaniem chusty Klanzy.

W okresie sprawozdawczym Placówka współpracowała z rodzicami wychowanków poprzez kontakty telefoniczne i osobiste udzielano porad w zakresie przezwycięzania trudności wychowawczych oraz kryzysów rodzinnych, rówieśniczych, profilaktyki uzależnień oraz stosowania metod wychowawczych.